

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 96/13 i 89/16) i člana 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2016. GODINU I POSTIZBORNOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA - LOKALNI IZBORI 2016. GODINE **STRANKE DEMOKRATSKE AKCIJE**

Broj: 03-07-6-600/17
Sarajevo, 31. juli 2018. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS REVIZIJE	5
Predmet revizije	5
Cilj revizije	5
Obim revizije	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE	6
5.1 NALAZI	6
5.2. PREPORUKE	10

MIŠLJENJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije za 2016. godinu, i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garanciju da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 6. stav (2), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaji ukazuju da je Stranka demokratske akcije u 2016. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije za 2016. godinu, i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, Stranka demokratske akcije se finansirala iz sljedećih izvora¹:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	99.370,91	2,12
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	864.625,43	18,43
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	193.220,00	4,12
4.	Prihodi od imovine (3-c)	49.760,00	1,06
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	17.450,31	0,37
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	3.412.610,91	72,74
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	4.637.037,56	98,83
II	Ostali prihodi i drugo	54.704,76	1,17
	Izvori finansiranja (I+II)	4.691.742,32	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 4.742.974,39 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Stranka demokratske akcije. Skraćeni naziv stranke je SDA.

Stranka demokratske akcije je, Rješenjem broj: R-I-7/90 od 13.06.1990. godine, upisana u registar Višeg suda u Sarajevu, a potom u registar poslovnih subjekata kod Općinskog suda u Sarajevu, gdje se vodi pod brojem: 065-0-RegZ-16-0003353.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Bakir Izetbegović, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2016. godinu je Muamera Mulić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, organizacionu strukturu Stranke demokratske akcije čine:

¹ Podaci su preuzeti iz korigovanog Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, čije je korekcije stranka dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH 13.07.2018. godine

- Centrala stranke u Sarajevu,
- 9 kantonalnih odbora,
- 6 regionalnih odbora
- Gradski odbor Mostar
- 81 općinski odbor
- Organizacioni dio stranke u Brčko distriktu BiH.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Stranke demokratske akcije za 2016. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine, i to sljedećih organizacionih dijelova političke stranke:

- Centrale Stranke demokratske akcije,
- Općinskog odbora Stranke demokratske akcije Novi Grad Sarajevo,
- Općinskog odbora Stranke demokratske akcije Tuzla,
- Općinskog odbora Stranke demokratske akcije Tešanj i
- Općinskog odbora Stranke demokratske akcije Zenica

Cilj revizije je da se na osnovu provedenih revizijskih procedura pribave revizijski dokazi, koji će revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je Stranka demokratske akcije u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH.

Obim revizije finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije obuhvata kontrolu finansijske dokumentacije i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na priloge fizičkih i pravnih lica, prihode iz budžeta i troškove izborne kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju obavila je reviziju i pregled finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije u periodu od 2004. do 2015. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2015. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da: vodi evidencije o primljenim priložima, da u skladu sa članom 6. stav (2) Zakona, dobrovoljne priloge u novcu uplaćuje na transakcijski račun Centrale političke stranke, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi potpune evidencije o prihodima i rashodima, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka. i da u svrhu izborne kampanje troši sredstva u zakonom dozvoljenom iznosu.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2016. godinu, utvrđeno je da Stranka demokratske akcije nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE

5.1 NALAZI

a) Stranka demokratske akcije nije postupila u skladu sa odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka².

(1) Revizijom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije utvrđeno je da je politička stranka sredstva u iznosu od 305.728,66 KM utrošila mimo svog finansijskog plana rashoda, odnosno programa utroška sredstava za 2016. godinu.

- Stranka je troškove plata i ugovora o djelu planirala u iznosu od 1.619.632,73 KM, a iste ostvarila u iznosu od 1.837.069,05 KM, što je za 217.436,32 KM više od planiranog iznosa. Troškove plata stranka je ostvarila u iznosu od 1.419.855,58 KM, a troškove naknada po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 417.213,47 KM.

U okviru navedenog prekoračenja troškova, kod Centrale stranke utvrđeno je prekoračenje plata za iznos od 38.098,53 KM i ugovora o djelu za iznos od 1.895,85 KM.

- Centrala Stranke demokratske akcije je planirala troškove goriva u iznosu od 35.000,00 KM, a iste ostvarila u iznosu od 51.883,46 KM, te iste prekoračila za iznos od 16.883,50 KM.
- Stranka je ostvarila troškove advokatskih usluga u iznosu od 20.509,44 KM, sudske troškove u iznosu od 5.156,53 KM, sudska izvršenja u iznosu od 22.526,98 KM i vansudska poravnjenja u iznosu od 21.888,89 KM, što ukupno iznosi 70.081,84 KM. U okviru navedenog, troškovi Centrale stranke iznose 13.566,99 KM.
- Po odlukama Centralne izborne komisije BiH, kojima su sankcionisana fizička lica stranka je za kazne isplatila iznos od 1.300,00 KM.

(2) Revizijom finansijske dokumentacije utvrđene su isplate sredstava Agenciji za posredovanje u zapošljavanju Leading d.o.o. Sarajevo u iznosu od 22.237,80 KM i Studentsko-omladinskoj zadruzi Unitas Sarajevo u iznosu od 31.320,00 KM, koje je stranka u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju iskazala kao ostale usluge, iz čega se ne može utvrditi o kojoj vrsti usluga se radi, te da li su iste izvršene za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom i statutom stranke.

- Politička stranka, osim računa Agencije Leading d.o.o. Sarajevo³, kojima su fakturisane usluge izvođenja privremenih i povremenih poslova po uputama za rad iz februara, marta i aprila 2016. godine, ne raspolaže dokumentacijom na osnovu koje bi se utvrdilo koje su osobe bile angažovane i na kojim poslovima.
- Studentsko-omladinskoj zadruzi Unitas Sarajevo stranka je isplatila sredstva na osnovu dokumenata koje je ispostavila zadruga i to: Ugovor uput br 02-SD-16 otvoren 09. septembra⁴, Ugovor uput br 03-SD-16 otvoren 01. oktobra⁵, Ugovor uput br 04-SD-16 otvoren 01. novembra⁶ i Ugovor uput br 05-SD-16 otvoren 01. decembra 2016. godine⁷. Na ovim dokumentima navedeni su poslovi promocije, a u poslovnim knjigama stranka ih je iskazala kao

² U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom

³ Fakture su ispostavljane i naplaćene u iznosima: 3.535,24 KM po računu 0294/16 i 3.307,16 po računu 0295/16 od 14. marta, 4.561,60 KM po računu 0468/16 i 3.991,40 po računu 0467/16 od 09. aprila i 6.842,40 KM po računu 0662/16 od 19. maja 2016. godine

⁴ Iznos od 6.480,00 KM

⁵ Iznos od 7.560,00 KM

⁶ Iznos od 4.560,00 KM

⁷ Iznos od 9.720,00 KM

ostale usluge, vezane za plakatiranje za izbore i birače, iako su izbori održani 02. oktobra 2016. godine.

Takođe, dokumenti Studentsko-omladinske zadruge nisu potpisani od strane naručioca posla, odnosno Stranke demokratske akcije, iako isti imaju elemente ugovora. Tokom revizije nisu predloženi računi izvršioca usluge niti drugi dokumenti koji potvrđuju izvršenje usluga, vrstu usluga i imena osoba koje su bile angažovane.

- (3) Politička stranka je isplatila sredstva u iznosu od 6.200,00 KM Video servisu Info Biro Sarajevo na osnovu dva računa iz 2011. godine⁸. Na računima je navedena realizacija medijskih usluga Stranci demokratske akcije u martu i avgustu 2011. godine. U poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju stranke iz ranijeg perioda nisu evidentirani troškovi za izvršene usluge, niti obaveza prema Video servisu Info Biro Sarajevo. Obzirom da Finansijskim planom rashoda za 2016. godinu stranka nije planirala isplatu ovih sredstava, prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Politička stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁹.

Stranka demokratske akcije nije uspostavila evidencije o nenovčanim donacijama koje je ostvarila korištenjem bez naknade poslovnih prostora, koje su joj dodijelile Općina Bosanska Krupa i Općina Gradačac.

- Uvidom u akt Općine Bosanska Krupa, broj: 01/V-47/17 od 10.04.2017. godine, koji je Općina a dostavila Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije tokom 2016. godine koristila poslovni prostor površine 42,40 m², bez plaćanja zakupnine.
- Prema podacima koje je dostavila Općina Gradačac, aktom broj: 08/2-31-764/17 od 10.04.2017. godine, Općinski odbor Stranke demokratske akcije Gradačac je bez naknade koristio poslovne prostorije u vlasništvu općine, površine 56,64 m².

U skladu sa odredbama iz člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranaka imala obavezu da pomenute donaciju evidentira u poslovnim knjigama i iste prijavi u godišnjem finansijskom izvještaju u iznosu tržišne cijene zakupnine.

c) Stranka demokratske akcije je prekršila odredbu člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizijom je utvrđeno da prilozi fizičkih i pravnih lica, u iznosu od 874.640,99 KM nisu uplaćeni na račun Centrale stranke.

Od ukupno ostvarenih priloga fizičkih i pravnih lica, u iznosu od 1.057.845,43 KM, na transakcijski račun Centrale stranke uplaćeni su prilozi u iznosu od 183.204,44 KM.

U skladu sa odredbama člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, dobrovoljni prilozi u novcu uplaćuju se na transakcijski račun centrale političke stranke¹⁰.

---

⁸ Račun broj 11/011 od 04.04.2011. godine na iznos od 3.200,00 KM i Račun broj 48/011 od 01.09.2011. godine na iznos od 3.000,00 KM

⁹ Političke stranke dužne su voditi evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih prihoda, te izdavati potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga.

¹⁰ U skladu sa odredbama iz člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članarinu i dobrovoljne priloge ovlašteno lice u u političkoj stranci uplaćuje na transakcijski račun političke stranke najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate.

d) Stranka demokratske akcije prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹¹.

Revizijom je utvrđeno da dio evidencija o prihodima, rashodima i obavezama političke stranke nije potpun, ili je netačan, pa samim time i godišnji finansijski izvještaj koji je stranka podnijela Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine nije potpun u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

(1) Politička stranka u finansijskom izvještaju nije tačno iskazala prihod koji je ostvarila iz budžeta općine Konjic i nije iskazala nenovčane donacije od dvije općine, čime je prekršila odredbe člana 13. 18. i 19. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

- Prihod iz budžeta Općine Konjic stranka je prijavila u iznosu od 47.752,96 KM. Prema podacima Općine Konjic, koji su navedeni u aktu, broj: 08-16-2-579/17 od 19.02.2018. godine, Stranci demokratske akcije su iz budžeta ove Općine isplaćena sredstva u iznosu od 52.071,60 KM.
- Politička stranka nije iskazala nenovčane donacije Općina Gradačac i Bosanska Krupa, koje je ostvarila korištenjem poslovnih prostora, kao što je navedeno u nalazu pod tačkom b) nalaza revizije.

(2) Revizijom je utvrđeno da Stranka demokratske akcije nije uspostavila potpune i pravovremene evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazala ni u finansijskom izvještaju, čime je prekršila odredbe člana 21., 22. i 23. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

- Stranka demokratske akcije nije u finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupa poslovnog prostora u Općinama Gradačac i Bosanska Krupa.
- U finansijskom izvještaju nije iskazana zakupnina poslovnog prostora koji koristi Grdski odbor Stranke demokratske akcije Mostar, a koja u skladu sa ugovorom o zakupu iznosi 1.814,90 KM mjesečno. Bez obzira što je zakupnina izmirena kroz sanaciju poslovnih prostorija u ranijem periodu, te se ista kompenzira sa investicionim ulaganjem u prostor zakupodavca, stranka je obavezna voditi odgovarajuću evidenciju i bila je obavezna iskazati zakupninu u iznosu od 21.778,80 KM.
- Uplaćenu taksu za učešće na izborima stranka je iskazala u iznosu od 21.100,00 KM, iako je odlukom Centralne izborne komisije BiH, broj: 06-1-07-3-1513/16 od 14.12.2016. godine ostvarila povrat sredstava u iznosu od 16.500,00 KM, pa je stvarni trošak stranke 4.600,00 KM.
- U postizbornom finansijskom izvještaju politička stranka je iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 700.255,87 KM, dok je iste troškove u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala u iznosu od 865.001,73 KM, što ukazuje na neblagovremenost evidencija.

(3) Revizijom su utvrđeni formalni nedostaci kod ugovora o djelu, koje je zaključila Centrala Stranke demokratske akcije, te po istima isplatila sredstva u iznosu od 148.095,85 KM. U skladu sa važećim propisima, ugovorom o djelu izvršilac radova se obavezuje da obavi određeni posao, ili izvrši neki fizički ili intelektualni rad u određenom periodu, a naručilac se obavezuje da mu za to isplati ugovorenu naknadu u određenom roku.

Na ugovorima o djelu, koje je stranka predložila tokom revizije, nije naveden datum i godina zaključenja ugovora, umjesto ugovorenih poslova navedeno da će izvršioци posla slijediti dispoziciju nalogodavca, nije navedeno u kom periodu će se obavljati poslovi, a navedeno je da će

---

¹¹U skladu sa odredbom člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, politička stranka je dužna voditi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima. U skladu sa odredbom iz člana 12. stav (1) Zakona dužna je uspostaviti evidencije o svim prihodima i rashodima, dok je u skladu sa odredbom iz člana 12. stav (4) dužna podnositi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine.

po završetku posla stranka isplatiti naknadu u ugovorenom iznosu. Uvidom u poslovne knjige stranke, utvrđeno da su naknade isplaćivane mjesečno tokom cijele 2016. godine, iako ugovori ne sadrže ni datum zaključenja niti period važenja ugovora.

Samo je tadašnji generalni sekretar stranke ugovorio naknadu u mjesečnom iznosu od 3.000,00 KM, a ugovor potpisao i kao nalogodavac i kao nalogoprimac, te se obavezao da će sa profesionalnom odgovornošću slijediti dispoziciju nalogodavca.

- (4) Utvrđeni su formalni nedostaci kod dva računa Video servisa Info Biro Sarajevo iz 2011. godine, po kojima je politička stranka u 2016. godini isplatila sredstva u iznosu od 6.200,00 KM. Video servis Info Biro Sarajevo, koji je obrtnička djelatnost, na računima nije naveo naziv firme u skladu sa važećim propisima (Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima). Iako firma obavezno sadrži naziv obrta, ime i prezime obrtnika i sjedište obrta, na računima nije navedeno ime i prezime obrtnika¹² i računi nisu ovjereni pečatom propisanim za obrt, koji mora sadržavati ime i prezime obrtnika.
- (5) Revizijom finansijskog izvještaja i poslovnih knjiga Stranke demokratske akcije, utvrđena su odstupnja između iznosa obaveza koje je iskazala stranka u odnosu na potraživanja od stranke, o kojima su podatke dostavili njeni dobavljači.

- Politička stranka je iskazala obaveze prema Gradu Mostaru u iznosu od 117.224,08 KM. Na zahtjev Centralne izborne komisije BiH Grad Mostar je dostavio akt broj: 05/1-16-5902/18 od 04.05.2018. godine, u kome navodi da su na dan 31.12.2016. godine potraživanja od Stranke demokratske akcije iznosila 11.866,48 KM.

Uvidom u aneks ugovora o zakupu poslovnih prostorija broj:05/2-25-1360/09 od 19.01.2009. godine koji je stranka zaključila sa Gradom Mostarom, utvrđeno je da zakupodavac mjesečnu zakupninu u iznosu od 1.551,20 KM mjesečno kompenzirao sa ulaganjem Stranke demokratske akcije u sanaciju poslovnih prostorija, koje je procijenjeno na 154.000,00 KM. U skladu sa ovim ugovorom stranka je oslobođena plaćanja zakupnine 99 mjeseci, odnosno do 30. aprila 2017. godine, a obavezna je plaćati samo porez na dodatnu vrijednost u iznosu 263,70 KM mjesečno.

Politička stranka je u prethodnom periodu, prije izvještajne godine, u poslovnim knjigama knjižila iznos ugovorene zakupnine skupa sa porezom u mjesečnim iznosima od 1.814,90 KM, dok je Grad Mostar od stranke potraživao samo porez u iznosu od 263,70 KM mjesečno.

- Stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju iskazala obavezu prema Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH u iznosu od 52.200,00 KM. U postupku revizije ova institucija je dostavila akt broj: 02-14-1597/18 od 26.04.2018. godine, u kome navodi da Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH ima potraživanja od Stranke demokratske akcije u iznosu od 115.480,00 KM. U prilogu su dostavljene i dvije izvršne presude Općinskog suda u Sarajevu, prema kojima je stranka dužna isplatiti iznos od 54.280,00 KM i iznos od 61.200,00 KM.

e) Stranka demokratske akcije izbornu kampanju nije finansirala sa transakcijskog računa koji je, u skladu sa članom 4.4 Izbornog zakona BiH, prijavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH prilikom podnošenja zahtjeva za ovjeru za izbore.

Od ukupno iskazanih troškova izborne kampanje, u iznosu od 865.001,73 KM, sa računa Centrale stranke, koji je prijavljen u skladu sa članom 4.4 Izbornog zakona BiH, finansirani su troškovi samo u iznosu od 95.929,02 KM.

Niži organizacionin dijelovi stranke izbornu kampanju su finansirali, putem svojih transakcijskih računa, u iznosu od 769.072,71 KM.

---

¹² Obrtnik je novinarka Dženita Zirdum.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM¹³ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, na osnovu broja birača, Stranka demokratske akcije je mogla potrošiti 1.421.402,70 KM.

Politička stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, u svrhu izborne kampanje iskazala troškove u iznosu od 865.001,73 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Stranci demokratske akcije da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,*
- *da vodi evidenciju o prilogima, bez obzira na koji način ih ostvaruje,*
- *da dobrovoljne priloge u novcu uplaćuje na transakcijski račun centrale stranke,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima i da obrati pažnju na ispravnost knjigovodstvenih isprava,*
- *da uspostavi blagovremene i potpune evidencije o prihodima i rashodima,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka,*
- *da izvrši usaglašavanje obaveza sa svojim dobavljačima, te provede odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama i*
- *da troškove izborne kampanje finansira sa računa koji prijavi u skladu sa članom 4.4 Izbornog zakona BiH.*

KOMENTAR:

Stranka demokratske akcije se u datom roku očitovala na Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Lokalni izbori 2016. godine.

U skladu sa odredbom člana 14. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, politička stranka je dobrovoljno otklonila neke od nedostataka, koji su navedeni u preliminarnom izvještaju i donatorima vratila novčane priloge za koje je revizijom utvrđeno da su zabranjeni, o čemu je dostavila relevantne dokaze, dok je neke od nalaza osporavala. U skladu sa navedenim, Služba za reviziju je uvažila dostavljene dokaze, pa je nalaze iz preliminarnog revizijskog izvještaja: da je

---

¹³ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

stranka primila zabranjene priloge u iznosu od 28.550,00 KM, da nije pravilno iskazala nenovčane donacije ostvarene korištenjem poslovnih prostora, koje su stranci dodijelile četiri općine i da nije tačno iskazala prihod iz budžeta jednog njenog organizacionog dijela, korigovala u konačnom izvještaju revizije. U ostalom dijelu nalazi revizije su ostali nepromijenjeni

Zahvaljujemo se osoblju političke stranke na korektnoj saradnji tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Pomoćnik revizora
Mr. sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju, revizor
Mr.sc. Hasida Gušić